

ИНТЕРЕСНО

Великою французкою революцією називаємо славний бунт французкого народу, котрий вибух дня 14. липня 1789 року і з ріжним змінами тривав до 18 мая 1804 р., коли то вийшовший з революції французкий генерал Наполеон Бонапарт зівстав вибраний цісарем (імператором) французкого народу.

Сей славний бунт є важний не лиш з тої причини, що тоді скасовано королівство а заведено республіку, то є річ публичну, народоправство, — але еще більше тому, що французка революція знесла старий порядок **февдальний**, після котрого цісар чи там король був власним власником всіх земель в державі і ті землі надавав яко *»feudum«* то є ленно поодиноким шляхтичам, котрі були за се обовязані до воєнної і надворної служби. То ленно можна було давнійше відобрати або відкликати але пізнійше дотичні земські добра стали ся вічною власністю таких шляхтичів. Хлопи, живучі в добрах такого панства, не мали правдивої власности на землях, котрі управляли, але з метою ужиткованя тих земель мусіли відробляти панови панщини, і давати всілякі данини. Вони були позбавлені всякого горожанського права, не могли робити тестаментів і були в дійсности лишень робучим скотом своїх панів-шляхтичів, котрі над ними виконували також судівництво.

»Мандатори«, про котрих наш народ ще й доси памятає, були ще останками такого фефдального права в Австрії, бо вони з мандату то є з уповажанем дідица — хотя за затвердженем циркулярної власти, виконували над хлопами судівництво.

Февдальний порядок у Франції був дуже прикрим не лишень для хлопів, але і для міщанства як біднійшого так і бо-